

„BADANIA NAD WYTRZYMAŁOŚCIĄ MECHANICZNĄ WĘZY PSZCZELEJ“

Jan Curyło
Zakład Pszczelnictwa I.S.

WPROWADZENIE

Wynalezienie sposobu produkowania węzy pszczelej przez Mehringa w roku 1857 miało zasadniczy wpływ na gospodarkę pasieczną i na obrót handlowy woskiem. Przed tym wynalazkiem wosk pszczeli, zbywany prawie w całości przez pszczelarzy, służył do różnych gospodarczych a nie pszczelarskich celów. Wykorzystując wynalazek Mehringa pszczelarze zaczęli przerabiać część produkowanego wosku na wężę i stosować ją w gospodarce pasiecznej, dzięki czemu znacznie wzrosła produkcja miodowa pszczół a ich hodowla stała się bardziej nowoczesną.

Przyrządy do produkcji węzy i technika jej wyrobu były stopniowo doskonalone. Praski cementowe i metalowe zostają wypierane przez walce, a te z kolei przez zestawy maszyn, mogące produkować kilkadziesiąt kilogramów węzy na godzinę. Mimo stosowania coraz bardziej udoskonalonych maszyn, liczni pszczelarze produkują jeszcze i teraz wężę prymitywnymi sposobami, nie tylko dla własnych potrzeb ale także odpłatnie dla innych. Węza taka bardzo często ma liczne wady, co z kolei bywa powodem wzajemnych pretensji. Jednym z zasadniczych punktów spornych jest jej niewystarczająca wytrzymałość mechaniczna — rozciąganie się w gnieździe pszczelim, fałdowanie a nawet zrywanie się z drutów.

W związku z tym nasuwa się pytanie, czy wytrzymałość węzy zależy tylko od jakości materiału użytego do jej wyrobu, czy też i od sposobu jej produkcji. Do tego dochodzi kwestia metody badania wytrzymałości węzy i ich norm. Obecnie obowiązująca norma resortowa Ministerstwa Handlu Wewnętrznego z dnia 8. I. 1954 r. nie precyzuje dostatecznie jasno zagadnienia wytrzymałości węzy i wskutek tego nie można stosować żadnych sankcji w stosunku do producentów, wyrabiających mało wartościowy pod tym względem towar.

PRZEGLĄD LITERATURY I CEL PRACY

Prace nad określaniem wartości węzy były prowadzone głównie przez uczonych rosyjskich a zapoczątkowane zostały przez Łomakina (5).

